

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én másfél iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Ném tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ czimzendők.

A hirdetési díjszabályzatról a kiadó hivatal ád felvilágosítást.

„Kis hirdetések“-ben minden szó 2 kr., egyleti tagoknak 1 kr, lakcimmal minden közlés után még 30 kr.

Szerkesztő bizottság: elnök Szabó József; Dr. Berde Áron, Báró Jósika Sámuel, Szabó Sámuel, Vörös Sándor, felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

Tartalom: Havi emlékeztető: szeptember. — A kolozsvári IV-ik tenyészállatiállítás. T. S. — A bíráló bizottság névsora. — Jutalmak és dicséző oklevelek jegyzéke. — Mire figyeljünk a vetőmag vásárlásánál? — A vetés forgásról. — A fiatal gyümölcsmagoncok pikirozása. — Egyszerű csiráztató készülék. — Pályázati hirdetések. — Piaczi árak. — Hirdetések.

Havi emlékeztető.

Szeptember.

Ház és udvar. Cséplés folytatva bevégzendő. Gabonarostálás megkezdetik; vetőmagul, eladásra és házi fogyasztásra szükséges gabonamenyiséget külön-külön kell elhelyezni.

Jászlak rendbe hozatnak. Minden építés és épületjavítás megszűnik.

Törökbuszakasok (górék) kijavítandók.

Szántóföld. Az őszi vetés megkezdetik. Példabeszéd, hogy a kinek kisszonnynapra nincs zöld vetése, az nem jó gazda.

Köles, muhartakarmány és törökbusza-tarlók feltöretnek. Burgonyát kiszedjük. Törökbuszatöréshez, beszállításhoz egész erővel fogunk.

Törökbuszaszár levágandó. Az éretlen törökbuszacövek az érettektől elkülönítendőek.

A termett tök fagymentes helyre hordandó.

Zöld trágyának vetett növények, lehengerezés után, alaszántatnak.

Rét és kaszáló. A sarjut lekaszállatjuk és gondosan megszáritva, felgyűjtjük. Ha a nagy harmat teljes megszáradását akadályozná, árpaszalmával fedrőzve, kaszalba vagy bogtyába rakható.

Luczernát, baltaczimet, angol perjét mesterséges kaszálóak e hó elejével tisztán, minden védnövény nélkül elvethetjük; szárazfekvésű talajon az őszi vetés sokkal előnyösebb a tavaszinál.

A luczerna 3-4-ik kaszálásának ideje bekövetkezik, mielőtt a dér lefagyasztaná.

Fűz, nyár, kőris, éger, szifla leveles galyai téli takarmányozásra most botoltatnak le.

Évelő réteken mindenféle giz-gaz bojtortján, lapu, gilicze tövis irtása megkezdhető.

Allattenyésztes. Jármas ökrök már istállóra szorulnak.

Száraz időben gulya, menes a réteken, kaszálókon és a törökbuszatarlókon jól érzi magát.

E hónap végén a bikák a tehéngulyától elkülöníttetnek; ugyanezen időben bekövetkezik a csikóválasztás is. Választáskor a csikók elegendő zabbal, zabos bükkönnyel vagy luczernával élelmeztetnek. Tiszta fekhely és vakarás el ne maradjon. Tavaszkor fedezett kanczák egyenként próbamén alá bocsátandók, hogy vemhességük megállapíthatassék.

Minden fogatlan vagy hibás juh kiveretik és eladásra kerül. Kiméletes mustrálás a tenyésztőnek érzékeny kárt okozhat.

A juhok tejelése megszűnik. A kosok némi abrakban részesülnek, hogy üzetés idején jó erőben legyenek, hasonlóan a kanok, mielőtt a koczák közé bocsátatnak, naponta kétszer törökbusza-adagban részesülnek, mely élelmezés az egész működési időre kiterjed.

A kanoknak agyaruk kitördeltetik, mielőtt a koczák közé bocsátatnak, nehogy egymással tusakodva, veszélyes sérüléseket okozzanak.

Szőlő. A harmadik, esetleg negyedik vagyis lágyszemre kapálást végrehajtjuk. A madarakat csörgetéssel és lövéssel ijeszgetjük, kivált a kora reggeli és estéli órákban, mert ilyenkor leginkább keresik a szőlőket. Ha a gerezdek rothadni kezdenek, a hibásak lehetőségig eítávolítandók.

Pincze. A szüretelő edények u. m. kádak, puttonok, hordók, sajtó stb. pontosan megvizsgálandók és előkészítendőek; dohos és penészes hordóknak legbiztosabb gyógyszer a fejsze és tűz; az új hordókat elébb kiforrázzuk, azután tiszta vízzel minden 3-4 napban megtöltve, addig áztatjuk, míg a víz teljesen szintelen marad bennük, 14 napi áztatás többnyire elegendő; új hordóba csak is mustot teszünk, ó-bornak mindig már használt hordót adjunk, különben szint vált és fanyar ízt kap.

Gyümölcsös. Az őszi gyümölcs legnagyobb része most érik, mit úgy tudunk meg biztosan, ha a gyümölcsöt a fán száránál fogva megcsavarván, a fától könnyen elválik, akkor biztosak lehetünk arról, hogy a gyümölcs meg van érve. Ekkor a gyümölcsöt egyenkint gondosan le kell szedni és száraz, szellős helyre elrakni. Elhelyezés előtt szükséges a gyümölcsöt rakásba rakni;

és úgy hagyni, míg egészen ki nem izzadt; ha ez megtörtént, a gyümölcsöt egyenként jól megtörölgetjük és úgy rakjuk el; így kezelve tovább eláll, romlás nélkül.

Az elpusztult gyümölcsfák gondosan eltávolítandók. Az ősz gyümölcsfa-ültetéshez a gödrök kiásandók és ha a föld rossz minőségű volna, javítani kell jó föld hozzá keverésével.

Faiskola. Cseresnye, szilva, dió magvetésre a vetőiskolát felásatjuk és ágyásokra osztjuk. Ha a vető iskola talajában vagy közelségében nagyon sok egér lenne, szükséges a vetendő magvakat hamuval keverni vagy mészvízbe áztatni és csak azután elvetni, mivel így az egerek nem szívesen nyulnak hozzá. Faiskolai fontos teendő e hónapban a feltározás; különös gondot kell fordítani az eladandó fák mennyiségének pontos megállítására.

Konyhakert. Legfőbb teendőink e hónapban a vetemény magnak szedése, tisztogatása és osztályozása, ha mindez megtörtént, a mag száraz és szellős helyre elteendő. Különös gondot kell a gyomirtásra is fordítani és nem szabad engedni, hogy magozzék, hanem azelőtt ki kell gyomláltatni vagy kapáltatni.

A spárgaágyak kapálására és tisztántartására kiváló gondot kell fordítani. Ha a spárga bogói egészen pirosak, azok magvait azonnal el lehet vetni vagy pedig ki kell mosatni, szárasztani és így még ősszel tavasszal elvetni.

A borsó és paszulytól felszabadult ágyások trágyázását és felásását végeztessük el és azokba spenót, murek, petrezselyem, tarlórépát vethetünk vagy pedig téli salátát ültethetünk. Az eper-ültetés és ujtásnak most van az ideje. Az ágyások körül szegélyezését számóca, bécsi csombord, izsop, párhagyma és zsályával most kell megtenni. A czeller utolsó kapálása, levelezése és a felső gyökereitől való tisztításának most az ideje. A keverék trágyadombok megforgatását és ha száraz, megöntözését nem kell elmulasztani. A telelő kamrák és pinczékbe homokot kell hordatni a vetemény elrakásához. Száraz mohát- és faleveleket kell gyűjteni a növények elrakása és csomagolásához, hogy annak idején készletben legyen.

Diszkert. A virágmagvak gyűjtése folytatatik. Azon nyári virágágyások, a melyben a virágok elfonyadtak, felásandók és a virághagymák elültetésére előkészítendő. Vethető még ezen virágágyásokba Delphinium, vagy ültethető Viola tricolor, Silene stb. Korai hagymás növények u. m. Jácint, Tacett, Narciss, Tulipán stb. hagymái beszerzendők és korai tenyésztés végett csorepekbe ültetve a földbe el kell azokat 1—2 láb mélyre ásni. A magról nevelt évelő növények kiültetése és a virágtövek szétosztása folytatatik. A hónapos és a legtöbb nemes rózsafaj dugványozás vagy homlítás által szaporíthatjuk. Az alvó rügyre szemzett és kihajtott rózsák visszacsipetnek, hogy az alvó rügyek megerősedjenek.

Méhészet. Ha a nyár folytán jól meggyeltük, hogy mely méhkasaink voltak legélénkebbek és megjegyeztük, hogy melyek birnak fris királynővel, most már könnyen megválaszthatjuk a megtartandókat, betelelendőket; hozzá járul ehhez, hogy a kiválasztottak kellő népesek legyenek és hogy legalább 9—12 kiló mézzel bírjanak, a mellyel áttelelni képesek lesznek. Tulságosan kövér kasokat nem czélyszerű teletetni; ilyeneknek mézét elárusítjuk, méhét pedig valamely életrevaló kevésbé népessele egyesítjük.

A 9—12 kilónál kevesebb táplálékkal bíró, különben elég népes családokat e hó első felében látjuk el kellő mennyiségű mézzel, még pedig lehető kevésszer és ilyenkor nagyobb adagokat nyújtva, hogy a királyné fiasításra ne ingereltessek. A méz tisztaságára erősen ügyeljünk és a mennyire csak lehet, nyár elején gyűjtött ákác- vagy hársmézzel segítsük méheinket. Az étetést semmi esetre se halasztjuk későbbre, mert ekkor gyakran nem képesek a méhek a sejteket befedelezni, az megsavanyodik és tavasz felé hasmenést okoz; e miatt méheink aztán pusztulni szoktak.

Arra is ügyeljünk, hogy a halálfeju szender (Ache-rontia atropos) ne férközhessék kaptárainhoz, mert nagy méz-tolvaj és pusztító, ez okból a röplyuk lehet ugyan 3—4 centimeter hosszú, de magasabb ne legyen, mint a hol egy méh akadály nélkül ki s be járhat.

Erdészet. Csekély kivétellel ugyanazon teendők fordulnak elő, mint augusztus havában: a főhasználat szünetel, a mellékhasználat a szárazfák kijelelésére szorítkozik. Csupán az erdővédelemnél fordul elő nagyobb teendő, hol a mult haviakon kívül, a fatolvajlásokra is nagyobb gond lesz fordítandó. A vadászat e hónapban a szarvas-, dám és őztehén, fajdkakas és fajdjércze kivételével, minden másnemű vadra kiterjeszhető. —

A kolozsvári IV-ik tenyészállatkiállítás.

(Augustus 28—31.)

Azon sokszerű mozgalom között, mely az utóbbi napokban Kolozsvárt élénkítette, a tenyészállatkiállítás bizonyára nem az utolsó volt. Díjakkal gazdagon dotálva, csinosan felszerelve, a gazdák áldozatkészségétől pártolva, önzellen rendezőktől vezetve, — a siker sem maradhatott el, mely legfényesebben abban nyilvánult, hogy az állatok létszáma kétszeresen megaladta az eddigi legnépesebb kiállítás éarabszámát. Ennek bizonyosságául adjuk a bejelentett állatok sommás összefoglalását a mint következők:

I. osztály: Ló.

	Egyenként	Összesen
1. Ménesbeli collectiv kiállítások 74 bjsz. 95 drb.		
2. Angol telivér lovak . . . 15	15	"
3. Nagy (félvér) háta lovak 13	" 15	"
4. Középnagy és kis háta lovak 23	" 25	"
5. Nagy hámos lovak . . . 14	" 21	"
6. Középnagy és kis hámos lovak 30	" 38	"
7. Igás lovak (ideértve a székely lovat is.) . . . 13	" 20	" 182 bjsz. 227 db.

II. osztály: Erdélyi magyar szarvasmarha.

	Egyenként	Összesen
1. Tenyészbika 3 évesen tul 7 bjsz. 7 drb.		
2. Bika 2—3 éves . . . 23	" 23	"
3. Bika 1—2 éves . . . 44	" 44	"
4. Fejős tehén borjastól . . 28	" 57	"
5. Fejős tehén borjastól . . 23	" 23	"
6. Üsző 2—3 éves . . . 24	" 24	" 149 bjsz. 178 db.

III. osztály: Idegen fajú szarvasmarha.

	Egyenként	Összesen
1. Bikák 15 bjsz. 15 drb.	bjsz.	drb.
2. Tehenek és üszők 28	" 31	" 43 46

IV. osztály: Bival.

	Egyenként	Összesen
1. Bikák 3 bjsz. 3 drb.	bjsz.	drb.
2. Tehenek és üszők 9	" 9	" 12 12

V. osztály: Juh.

	Egyenként	Összesen
1. Hazai fajta 13 bjsz. 69 drb.	bjsz.	drb.
2. Idegen fajták és keresztezések 4	" 23	" 17 92

VI. osztály: sertés.

	Egyenként	Összesen
1. Hazai fajta	34 bjsz. 164 drb.	bjsz. drb.
2. Idegen fajták és keresztezések — „ — „	34	164

VII. osztály: Hizott állatok.

	Egyenként	Összesen
1. Szarvasmarha	12 bjsz. 12 drb.	bjsz. drb.
2. Sertés	32 „ 32 „	44 44

VIII. osztály: Baromfi

	Egyenként	Összesen
1. Galamb	24 bjsz. 60 drb.	bjsz. drb.
2. Egyéb baromfi	23 „ 93 „	47 153

IX. Különfélék.

	Egyenként	Összesen
Kutyák	5 bjsz. 5 drb.	5 bjsz. 5 drb.
Főösszeg	— „ — „	533 „ 941 „

E nagy számnak helyet is kellett teremteni, a mi tetemes átalakítást és újjá építést vont maga után, névszerint az összes fedett helyiség — a juhaklot kivéve — lovakkal volt elfoglalva, azonkívül a víz mellett hosszat is ló állott, végre egy ujonnan épült szin is e célra szolgált. Örömlőnkre szolgál constátálni, hogy nemcsak a mennyiség volt tetemes, hanem minőségileg is határozott emelkedést lehet észlelni, mely a rendszeres munkának eredménye. Igen jó eszme volt a ménesek collectív kiállítása és bár többen elmaradtak, a meglevő anyag is igen örvendetes képét nyújtotta annak, hogy a lötenyésztést nagyobb birtokosaink szakértően és cél tudatosan üzik. A bíráló bizottság által odaitélt díjaknak hiteles lajstromát más helyen veszik t. olvasóink; — e tekintetben úgy szólván felülbírálatot gyakorolni nincs jogunk, de annyit mondhatunk, hogy a mennyiben a szabályzatok tökéletesítésével és a beosztás rendszeresebbé tételével magát az eljárást is egyáltalában javítani lehet, azt a szakosztály bizonyára nem fogja elmulasztani, mert eddig is, — okulva az évről-évre nyert tapasztalatokon, — módosított, javított, a hol csak lehetett.

A hazai szarvasmarha osztályának másfél száz bejelentési száma majdnem egyformán oszlott el a bikák és tehének illetve üszök között, bár tenyészbika kevés volt. Itt czélszerűnek mutatkozik nemcsak az alsó határt (3 évesen túl), hanem a felsőt is, például 6 évet meghatározni, a mi eddig nem történt. A szarvasmarha szabad ég alatt volt jászlak mellett a kerítéssel párhuzamosan elhelyezve, a mi ezuttal bajjal nem járt, miután az idő pompásan kedvezett; belépve jobbról a bikák, balról a tehének igen szép látványt nyújtottak.

Az idegen marhák között a pinzgauai dominált, első sorban a Gróf Teleki Miksa örökösének kendi-lónai uradalma tenyészti azokat, — mint a nemzedék mutatja — kedvező sikerrel; Nagy-Szeben és vidéke is igen szép e nemű állatokat mutatott be, melyek többnyire díjat nyertek.

A bival-osztály gyenge képviselőt mutatott, juhokból is csak 17 rekeszt láttunk; az idegen fajok között figyelmet keltett Báró Bánffy Ádámnak frieslandi keresztezése, 8 szép fél-éves báránnyal, melyet további fejlődésében is bemutatni ígért.

A sertések egy része szintén szabadba került, mellettük

a hizók; feltűnést keltett Báró Bánffy Ádámnak két telivér yorkshireja, melyet Benigni Samu 200 frtért vett meg; hizó marhákat csakis ezen utóbbi és társai állítottak ki igen szép példányokban.

A baromfi ketrecz mint eddig, úgy most is véletlenül, találomra telt meg! Jövöre tán czélszerű lenne határozott fajtákra szorítkozni s ezeket versenyztetni, például postagalambokat, kopasznyaku tyukokat stb. Említésre méltó, hogy Fogarasi Rudolfné tetemes költséggel külön ruczaházat építtetett, a fürdőt egy kis tó szolgáltatta. Kár, hogy az igen szép fejlődésű Peking-réczből a magas ár miatt alig volt eladás.

Kuriozumképen ez alkalommal — kutyák is szerepeltek. Mackenzie Claud derék angol gazda, ki Gyéresen találta fel második hazáját, gyönyörű agarat, spanielst és foxterriert mutatott be számos kölyökkel, melynek sok nézője és — játszótársa akadt.

Hiven azon szándékhoz, hogy tenyészállatkiállításaink mindinkább vásárokká fejlődjenek, a rendező-bizottság kivált a lóárverés érdekében mindent elkötetett és a legszebb reményekkel nézett augusztus 30-ika elé; de a fogarasi kanczáknak beletgség miatti elmaradása igen sok távoli vevőt tartott vissza. Nem hallgathatjuk el azt sem, hogy jövöre több megfelelő intézkedésre lesz szükség, u. m. egy külön elővezető helyiségre, az árverezendő lovaknak előleges bemutatására, a sorrend szigorú megtartására és a nem vevő közönségnek szorosabb kizárására, végre — mérsékelt kikiállítási árakra; mindezeknek figyelembevételével asiker kétségkívül kedvezőbb lesz mint most, a midőn csakis az állami kisorolt ménék licitációja idézett elő kellő élénkséget, míg a magánosoknál alig szólt valaki a lóhoz; szerencse, hogy szabad kézből tetemes vásárlás történt. Nagy kár, hogy a vételek be nem jelentettek, a mit e pillanatig tudunk, azt a következőkben közöljük: Kozma Ferencz, ministeri tanácsos az állami méntelepek részére vásárolt: Mackenzie Claudtól, Gyéres, 3 $\frac{1}{2}$ éves mén 700 frtért; ugyanattól egy 3 $\frac{1}{2}$ éves mén 900 frt; Báró Wesselenyi Bélától, Zsibó „Gödör Sándor“, angol telivér mén, 3 éves, 1500 frtért, ugyanattól, „Larivaudiere“ angol félvér mén, 3 éves, 700 frtért; Báró Bánffy Ádámtól, Válaszut, „Virgil“ angol félvér mén, 3 éves 1200 frtért; Vaska Gyulától, Kendi-Lóna, „Exact“ mén 500 frtért; Gróf Klebesberg Vilmostól, Vajda-Szt.-Iván, „Revolver“ mén, 3 éves, 700 frtért; Sellyei Tholnay Reginaldtól, Folyfalva, Prince, Paris-Repkény angol félvér mén, 3 éves, 700 frtért. A bilakicsikó-telep részére Keönceöll József alezredes több lovat vett, 2-öt Petki Ferencztől Királyhalmán, 2-öt Gróf Kornis Victortól stb. Báró Bánffy Ádám szép ketős fogata 800 frtért a Barcsay Domokosé lett, miglen a báró „Kortes“ nevű 2 éves ménje 500 frtért Sidoli cirikus-igazgató tulajdonába ment át. Kegli István, Székesfehérvár melletti nagy birtokos Báró Jósika Andor és Velicska Lajos lovaiból állított össze pompás jukker togot; a Báró Orbán Ottó szép székely fakója 255 frtért kelt el, vevője Báró Bánffy Ádám stb.

A bikavásárlásra az állam által utalványozott 3000 forint per varios casus megérkezvén, összesen 15 nevendék bika lett

vásárolva a következő tulajdonosoktól: Szilágyi György-től 170 frtért, Gróf Bethlen Bálinttól 150 frtért, Petkiferenctől három darab 220, 150 és 100 forintért, Báró Wesselényi Bélától három darab 180, 120 és 120 frtért, Báró Bánffy Ádámtól 180 frtért, Bede Károlytól 180 frtért, Számtartó Kajetántól 100 frtért, Lázár Manótól 120 frtért, végre Gróf Wass Alberttől három darab 160, 130 és 160 frtért.

A kiállítás látogatása igen élénk volt, kivált vasárnap a midőn elegáns közönség hullámozott fel és alá.

F. S.

A kolozsvári IV-ik tenyésztés-állatkiállítás bíráló bizottsága

augusztus 28-án reggel 7 órakor alakult meg a helyszínén az erdélyi gazd. egyesület alelnöke Szabó Józsefnek, mint az összejűry elnökének vezetése alatt. Előadónak Dr. Szentkirályi Ákos, a kolos-monostori m. kir. gazd. tanintézet tanára választatott meg.

Az egyes osztályokban tényleg a következő urak működtek:

I. osztály: Ló-bíráló bizottság.

Elnök: Kégl György, nagybirtokos.

Jegyző: Krick Aladár, az országos gazd. egyesület küldötte.

Gerendy István, a kis-küküllőmegyei gazd. egyesület alelnöke.

Havas Jakab, a csikmegyei gazd. egyesület tagja.

Jankovich Elemér, nagybirtokos.

Kégl István, nagybirtokos.

Báró Kemény Béla, az udvarhelymegyei gazd. egyesület küldötte.

Gróf Pálffy Géza, ezredes, a fogarasi ménes parancsnoka.

Seethal Ferencz, a háromszékmegyei lótenyésztésbizottság elnöke.

Wertheimstein Alfréd, a biharmegyei gazd. egyesület küldötte.

A bizottság először együttesen bírálta meg a ménesbeli collectiv kiállításokat, azután két részre oszlott a program 2—4-ik és 5—7-ik alosztályai szerint, a második csoportnak elnöke lett Jankovich Elemér, jegyzője Wertheimstein Alfréd.

II. osztály: Hazai marhát bíráló bizottság.

E bizottság mindjárt két csoportra oszlott, az elsőhöz tartozván a bikák, a másodikhoz a tehének és üszök.

1. Albizottság, 1—3 alosztály.

Elnök: Báró Bornemisza Károly, a szolnok-dobokamegyei gazd. egyesület küldötte.

Jegyző: Jakab László, a kolozsvári gazd. egyesület küldötte.

Ásványi Lajos, a kolozs-monostori m. kir. gazd. tanintézet intézője.

Gróf Bánffy György, az erdélyi gazd. egyesület tagja.
Kreutzer Károly, a szebenmegyei állattenyésztési bizottság tagja.

2. albizottság, 4—6 alosztály.

Elnök: Gróf Kornis Viktor, a szolnok-dobokamegyei gazd. egyesület elnöke.

Jegyző: Berde Ferencz, a csikmegyei gazd. egyesület küldötte.

Markovics Antal, a biharmegyei gazd. egyesület küldötte.

Sequens Ferencz, a maros-tordamegyei gazd. egyesület küldötte.

Tulogdi Soma, a torda-aranyosmegyei gazd. egyesület küldötte.

III. osztály: Idegen marhát és bivalfát bíráló bizottság.

Elnök: Dr. Szabó Ferencz, a biharmegyei gazd. egyesület küldötte.

Jegyző: Székely János, a kis-küküllőmegyei gazd. egyesület küldötte.

Baranyai István, az országos gazd. egyesület küldötte.

Moess Károly, a szebenmegyei állattenyésztési bizottság tagja.

Tóth Tamás, a kolozsvári gazd. egyesület küldötte.

Voith Simon, a szolnok-dobokamegyei gazd. egyesület küldötte.

IV. osztály: Juhot bíráló bizottság.

Elnök: Gróf Teleki Domokos, a maros-tordamegyei gazd. egyesület küldötte.

Jegyző: Velits Ödön, a torda-aranyosmegyei gazd. egyesület küldötte.

Csillag Béla, a biharmegyei gazd. egyesület küldötte.

Simon Kálmán, a szolnok-dobokamegyei gazd. egyesület küldötte.

Tóth Miklós, az alsó-fehérmegyei gazd. egyesület küldötte.

V. osztály: Sertést bíráló bizottság.

Elnök: Gróf Haller Jenő, a kis-küküllőmegyei gazd. egyesület elnöke.

Jegyző: Weingärtner Andor, titkári segéd.

Gróf Lázár Jenő, az erdélyi gazd. egyesület tagja.

Zeyk József, az alsó-fehérmegyei gazd. egyesület küldötte.

VI. osztály: Hízott állatokat bíráló bizottság.

Elnök: Voith Gergely, a szolnok-dobokamegyei gazd. egyesület küldötte.

Jegyző: Betegh Imre, a szolnok-dobokamegyei gazd. egyesület küldötte.

Lázár Manó, az erdélyi gazd. egyesület tagja.

VII. osztály: Baromfit bíráló bizottság.

Elnök: Grubiczy Géza, ministeri titkár, a „Gallus” szerkesztője.

Gamauf Vilmos, az erdélyi gazd. egyesület titkára.

Veress Ferencz, az erdélyi gazd. egyesület tagja.

A kolozsvári IV-ik tenyész-állatkiállításon nyert jutalmak és dicsérő oklevelek jegyzéke.

I. osztály: Ló.

I. Ménesbeli collectiv kiállítás.

	Katalogus szám
Báró Wesselényi Miklós	63—74
Báró Bánffy Ernő	11—19

2. alosztály: Angol telivér.

Báró Bánffy Ádám	76
Báró Wesselényi Béla	86

3. alosztály: Nagy félvér háts lovak.

Báró Wesselényi Miklós	73
Báró Wesselényi Miklós	100
Sellyei Tholnay Reginald	98

4. alosztály: Közép-nagy és kis háts lovak.

Báró Bánffy György	104
" " "	103
Gróf Teleki Miksa örökösök	123
Gróf Bánffy György	22
Gerst Lipót	109
Báró Orbán Ottó	118
Bartha Lajos	106
Gyárfás Endre	110

5. alosztály: Nagy hámos lovak.

Velicska Lajos	139
Gróf Teleki Miksa örökösök	54
Báró Bánffy Ádám	4

6. alosztály: Közép-nagy és kis hámos lovak.

Báró Bánffy Ádám	3
Gróf Bánffy György	23
Gróf Teleky Miksa örökösök	166
Bede Károly	145
Vaska Gyula	167
Szőnyi Elek	138
Pataki Lajos	158
Bartha Lajos	106

7. alosztály: Igás lovak.

Gr. Teleki Miksa örök.	55
Gr. Bánffy György	20
Magyari Sándor	137
Szőcs János	180
Magyari Sándor	157
Grau Márton.	174

Külön díjak.

Szőnyi Elek	138
Pataky Lajos	158
Báró Orbán Ottó	118
Drotleff József	128
Fleischer János	129
Pop Pável	159
Kirresz György	183
Gross István	153
Sándor József	179
Hiesch György	175

II. Erdélyi magyar marha.

I. alosztály: Tenyészbika 3 éven tul.

Seethal Ferencz	4
P. Horváth Kálmán	1
Gr. Teleki Károly	6

7 év, 3 hó, szürke
4 " 9 " "
4 " fehér

Egyetlen díj 1000 frank
Dicsérő oklevél.

1-ső díj 300 frank
2-ik díj 250 frank.

1-ső díj 250 frank.
2-ik díj 150 frank.
3-ik díj 100 frank.

1-ső aranydíj 250 frank
2-ik " 200 frank
3-ik " 150 frank
4-ik " 100 frank
1-ső pénzdíj 100 forint
Dicsérő oklevél

1-ső aranydíj 250 frank
2-ik " 200 frank
3-ik " 100 frank

1-ső aranydíj 250 frank
2-ik " 200 frank
3-ik " 150 frank
4-ik " 100 frank
1-ső pénzdíj 100 forint
2-ik " 75 forint
3-ik " 50 forint
dicsérő oklevél

1-ső aranydíj 150 frank
2-ik " 100 " "
3-ik " 50 " "
1-ső pénzdíj 75 forint
2-ik " 50 " "
3-ik " 25 " "

Szolnok-dobokai díj 50 frt

Kis-küküllői díj 40 frt

75 forint

50 " "

40 " "

25 " "

20 " "

20 " "

10 " "

10 " "

1-ső aranydíj 300 frank
2-ik " 150 " "
3-ik " 100 " "

Katalogus szám

P. Horváth Kálmán	2	4 év, 3 hó, fehér	}
Seethal Ferencz	5	5 " 1 " szürke	
P. Horváth Kálmán	3	4 " fehér	

dicséző oklevél

2. alosztály: Bika 2—3 éves.

O. Olgyay Károly	21	2 év, 5 hó, fehér sz.	}
Roth-testvérek	24	2 " 4 " fehér	
Barcsay Domokos	8	2 ¹ / ₂ év " "	
Szilágyi György	25	2 év, 5 hó " "	
Tóth István	26	2 " " " "	
Br. Orbán Ottó	22	2 év, 5 nap, fehér	
Petki Ferencz	23	2 " 7 hó " "	
Br. Wesselényi Béla	29	2 " 3 " ez. szürke	
P. Horváth Kálmán	18	2 " 4 " szürkés	

1-ső aranydíj	150 frank
2-ik " "	100 " "
3-ik " "	50 " "
1-ső pénzdíj	30 forint
2-ik " "	20 " "

dicséző oklevél

3. alosztály: Bika 1—2 éves.

Bede Károly	40	1 év, 3 hó, szürke	}
Br. Wesselényi Béla	71	1 ¹ / ₂ ezüst " "	
P. Horváth Kálmán	51	1 év 10 hó " "	
Pantye Ananias	57	1 ¹ / ₂ ezüst " "	
Vaska Gyula	63	1 év fehér	
Gr. Bethlen Bálint	9	1 év, fehér	
Barcsay Domokos	37	1 " " "	
Bede Károly	41	1 " " "	
Br. Báuffy Ádám	35	1 " " "	
Br. Bornemisza András	43	1 " 5 hó szürke	
Gyártás Endre	49	1 " 8 " " "	
Petki Ferencz	58	1 " 9 " fehér	

1-ső aranydíj	100 frank
2-ik " "	70 " "
3-ik " "	30 " "
1-ső pénzdíj	25 forint
2-ik " "	15 " "

dicséző oklevél

4. alosztály: Borjas tehén

Olgyai Károly	90	10 év
Gróf Wass Albert	100	6 " "
Bede Károly	76	7 " "
Vaska Gyula	98	9 " "
Magyari Károly	89	8 " "
Vaska Gyula	97	9 " "
Lázár Manó	87	6 " "
Gróf Teleki Miksa örök.	95	8 " "
" " " "	96	8 " "
Gróf Vass Albert	101	5 " "
" " " "	102	4 " "
Dicső-szt.-mártoni áll. gazd. felső népiskola	79	6 " "
Gr. Teleki Károly	94	7 " "

1-ső aranydíj	150 frank
2-ik " "	100 " "
3-ik " "	50 " "
1-ső pénzdíj	30 forint
2-ik " "	20 " "
3-ik " "	10 " "

dicséző oklevél

" "

" "

" "

" "

" "

" "

5. alosztály: Tehén borju nélkül.

P. Horváth Kálmán	104	4 éves
Gr. Wass Albert	125	4 " "
Lázár Manó	112	6 " "
Vaska Gyula	121	4 " "
Magyary Károly	116	8 " "
P. Horváth Kálmán	105	4 " "
" " "	108	3 " 9 hó, 15 nap
" " "	111	3 ¹ / ₂ " "
Lázár Manó	113	5 " 2 hó
" " "	114	4 " 1 hó
Gróf Wass Albert	122	6 " "
" " "	123	5 " "
" " "	124	4 " "

1-ső aranydíj	100 frank
2-ik " "	70 " "
3-ik " "	30 " "
1-ső pénzdíj	25 forint
2-ik " "	15 " "

dicséző oklevél

" "

" "

" "

" "

" "

" "

6. alosztály: Üsző 2—3 éves.

Báró Bánffy Ádám	127	2 ¹ / ₂ éves
Gróf Teleky Miksa örök.	144	3 ¹ / ₂ " "
Lázár Manó	142	3 " "
Gönczy Mihály	136	2 " "
Eczken János	133	3 ¹ / ₄ " "

1-ső aranydíj	70 frank
2-ik " "	50 " "
3-ik " "	30 " "
1-ső pénzdíj	15 forint
2-ik " "	10 " "

	Katalogus szám
Lázár Manó	141
Br. Bánffy Ádám	126
Gróf Wass Albert	149
Gróf Teleki Miksa örök.	145
Baresay Domokos	128
P. Horváth Kálmán	139
Gróf Teleki Miksa örökösei	146

3 éves

2 1/2 "

3 " "

3 " "

2 1/4 "

2 " "

2 1/2 "

dicsérő oklevél

" "

" "

" "

" "

" "

" "

Gönczy Mihály 82

Ifj. Lászlóczky Sámuel 115

Zágoni Szabó Sándor 91

Külön díjak:

4 alosztály.

4 és 5 alosztály.

Torda-aranyosi díj 80 frank.

Kolozsvár városi 1-ső díj 50 ft

" " 2-ik díj 25 ft.

III-ik osztály: Idegen marha.**I. alosztály: Bikák.**

Gróf Teleki Miksa örökösök	13
Schobel Mihály	8
Brote Eugen	3
Pápai Samu	7
Dávid Antal	4

1-ső aranydíj 100 frank

2-ik " 70 "

3-ik " 30 "

1-ső pénzdíj 25 forint

2-ik " 15 "

Schobel Mihály	32
Gróf Teleki Miksa örökösök	35
Schobel Mihály	30
Lászlóczky Samu	24
Id. Ferenczi Ferencz	17
Nuszbächer János	25
Kolos-monostori gazd. tanintézet	19—22
Gróf Teleki Miksa örökösök	

össz kiállításért

1-ső aranydíj 80 frank

2-ik " 50 "

3-ik " 25 "

1-ső pénzdíj 15 "

2-ik " 10 "

3-ik " 5 "

Dicsérő oklevél

" "

IV. osztály: Bival.**I. alosztály: Bikák.**

Bogdánffy Gábor 2

Gróf Teleki Miksa örökösök	12
Báró Orbán Ottó	7
Benedek Zsigmond	4
Pápai Samu	9
Nagy Lajos	5
Szigeti Béla	10

2. alosztály: Tehenek és üszök.

Dicsérő oklevél

1-ső aranydíj 80 frank

2-ik " 50 "

1-ső pénzdíj 20 forint

2-ik " 10 "

Dicsérő oklevél

" "

V. osztály: Juh.**I. alosztály: Hazai fajta.**

Gróf Bánffy György 3—5

Gróf Teleki Miksa örökösök	11—12
Báró Bánffy Ádám	1
Magyari Sándor	7
Báró Bánffy Ernő	2
Szabó József	10
Lázár Manó	6
Ugron Miklós	13

kalotaszegi fajta

hazai fajta

erdélyi raczka

brassói cigája fajta

erdélyi raczka

erdélyi fajta

hazai fajta

magyar birka

1-ső aranydíj 80 frank

2-ik " 40 frank

3-ik " 20 frank

1-ső pénzdíj 15 forint

Dicsérő oklevél

" "

" "

" "

2. alosztály: Idegen fajták és keresztezések.

Báró Bánffy Ádám 15

Báró Bánffy Ernő 16

Báró Bánffy Ádám 14

Kolos-monostori gazd. tanintézet 17

frieslandi keresztezés

erdélyi raczkával

Romaszkan keresztezés

Hampshire keresztezés merinoval

Romaszkan

1-ső aranydíj 50 frank

2-ik " 30 "

3-ik " 10 "

Dicsérő oklevél

VI. osztály: Sertés.

I. alosztály: Hazai fajta.

	Katalogus szám
Gróf Teleki Miksa örökösök	22—34
Báró Bánffy Adám	1
Gróf Bánffy György	2—4
K.-monostori gazd. tanintézet	10
Gr. Kornis Viktor	14—16
Szabó József	18—21

1-ső aranydíj	80 frank
2-ik " "	40 " "
3-ik " "	20 " "
dicséző oklevél	" "
" "	" "
" "	" "

VII. osztály: Hízott állatok.

I. alosztály: Szarvas marha.

Benigni Sámuel és társa	12
" " " "	3
" " " "	2
" " " "	11

ökör

1-ső aranydíj	200 frank
2-ik " "	100 " "
1-ső pénzdíj	40 forint
2-ik " "	20 " "

2. alosztály: Sertés.

Rignát Sándor	3—20
Szabó József	21—30
Villfort Eduard	31—32
Br. Bánffy Adám	1—2

sertés

1-ső aranydíj	100 frank
2-ik " "	50 " "
1-ső pénzdíj	20 forint
dicséző oklevél	" "

VIII. osztály: Baromfi.

Tyukok.

Dr. Haller Károlyné	41
Elekes János	36
Ifj. Tüske Ferencz	46
Özv. Bodó Ferenczné	36
B. Bánffy Adámné	27
Fogarasy Rudolfné	37
Kóváry Ernő	45

Erdélyi kopasznyaku tyuk
Kendermagos tyuk
Chochinchinai tyuk
Szeremley tyuk
Langshan tyuk
Szeremley tyuk
Bantam tyuk

1-ső pénzdíj	10 forint
2-ik " "	8 " "
3-ik " "	5 " "
dicséző oklevél	" "
" "	" "
" "	" "

Réczék.

Fogarasy Rudolfné	38—39
Friedl Mátyásné	40

Pekingi réczé

1-ső pénzdíj	10 forint
2-ik " "	6 " "

Ludak.

Báró Bánffy Adámné	28—29
--------------------	-------

hattyu és óriási lud

dicséző oklevél

Galambok.

Luppinger József	7
Meskó János	13
Nagy Zoltán	21
Luppinger József	6—12
Meskó János	13—18
Deák Sándor	2
Dr. Haller Károly	5

Belga posta galamb
Chinai sirályka
Páva galamb
Gyűjteményért
" "
Csuklyás galamb
Páva galamb

1-ső pénzdíj	5 forint
2-ik " "	4 " "
3-ik " "	2 " "
dicséző oklevél	" "
" "	" "
" "	" "
" "	" "

Mire figyeljünk a vetőmag vásárlásánál?

A tapasztalás rég kimutatta, a mit a természeti kísérletek is minden kétségen kívül helyeztek: hogy a legnagyobb magból válik a legszebb vetés, mivel egy ily nagyobb szemű vetőmag nemcsak hogy nagyobb csirát rejt magában, hanem több tartaléktápanyagokat is a növény legelső táplálására: a mely magból kelt növény tehát nemcsak már keletkezésétől fogva erősebb s így a külső behatások ellen nagyobb ellenálló képességgel is bír, hanem jobban tápláltatván, keletkezésétől kezdve erősebben is fejlődik s így képesítve van erősebben kifejlett gyökerei által a talajból is több tápanyagot fölvenni; miért is az ily vetőmagból kelt növény után még soványabb talajban is szebb vetést várhatunk, mint silányabb vetőmagból jobb, gazdagabb talajon.

Miért is mindenekelőtt az igen apró, a kicsirázott és a cséplőgép által tört szemű vetőmagot senkinek sem ajánljuk, s az ily hibás szemek kirotálása, kiválasztása a vetőmagból éppen oly mulaszthatatlan, mint a gyommagvak kirotálása, kiválasztása.

A hektoliterenkénti és a fajsúlyból nem lehet teljes biztossággal a vetőmag értékére következtetni s éppen azért legjobb: a gazdának magát a vetőmag választásánál a szemek nagyságához tartani. Mert minél nagyobb szemű valamely vetőmag, az rendszeren annál jobb is. Ha azonban két vetőmag teljesen egyforma szemű, de az egyik súlyosabb, akkor természetesen ez utóbbi becsesebb lévén, ezt kell választani.

Továbbá igen fontos a vetőmagválasztásnál az is, hogy a mag nemcsak valódi, hanem lehetőleg tiszta és csiraképes is

legyen, mivel ha a vetőmagnak csak egy része csiraképes s ennél fogva csak egy része kel ki, a vetés ritka lesz s e miatt azután a termés sem lehet kielégítő, és pedig nemcsak a növények ritka állásánál fogva, hanem azért sem, mivel egyrészt a talaj tökéletlen beárnyalásánál fogva annak nedvtartó képessége megfogyatkozik s e miatt abban a tápanyagok feloldásának folyamata fennakad, másrészt pedig a vetés ritka állásánál fogva a gyom fölverődik a vetésben és az mint a létérti küzdelemben erősebb, könnyen elnyomja a vetést.

Még nagyobb hátrányt képez a gazdára nézve az, ha a vetőmag nem tiszta. Ha ahhoz csupán homok, föld vagy csiraképességét már veszített gyommagvak vannak keveredve, akkor a vetés, ha ezen körülményre nem ügyelünk, csak egyszerűen ritka lesz, a mi, hogy mily bajokat idézhet elő, éppen most mondtunk el. Ha ellenben a vetőmagban sok csiraképes gyommag található, az esetben a kár még nagyobb lesz, mert nemcsak hogy ezek kikélete által veszélyeztetve van az egész vetés és így a termés is, hanem a talaj ez által annyira el is gyomosodhatik, hogy évek hosszú során át nem képes attól a gazda földjét tökéletesen kitisztítani.

Noha a vetőmag valódisága, nagysága, tisztasága és csiraképessége azon tulajdonságok, melyek annak jóságára leginkább következtetni engednek és melyekre első sorban kell figyelmet fordítanunk a vetőmag megválasztásánál, mindazonáltal vannak még más oly tulajdonságai is annak, melyekre figyelmünket ki kell terjeszteni. Ilyen például legelőször is a magvak színe, a miből a magvak csiraképességére, habár nem teljes biztosítással, lehet következtetni, mert hiszen e részben biztos alapot csakis a csiráztatás adhat. De mindenesetre vigyázóbbá kell, hogy tegyen bennünket, mert habár a megázás által barnává vált mag éppen oly csiraképes lehet ugyan, mint az, mely a legsebbe színnel bír: de már vetőmagnak, ha a csiraképességét ki nem próbálhatjuk, mindig elébe kell tenni a szebbe színnel bíró magot az eső által megbarnított magnak.

Éppen ily figyelmet érdemel a vetőmag megválasztásánál a vetőmagnak a szaga is. Az oly vetőmag, mely dohos szaggal bír, annál kevesebb értékű, minél erősebb mérvben érezni azt rajta; mi nagy elővigyázatra inti a gazdát, úgy hogy erősebb mérvben dohos magvak megvételtől, véleményünk szerint, tanácsosabb teljesen visszalépni. Néha olajszagot is érezni egyik-másik magon. Ez szintén igen gyanús dolog, mivel olajat a régi, fénytvesztett mag színének a félenkítésére szoktak a magárusok használni; de még az olaj különben is igen károsan hat a magvak csiraképességére.

Mindezekből láthatjuk, hogy sok, igen sok oldalról fenyegeti veszély a gazdát a vetőmagvak megrendelésénél és hogy nagyon elővigyázónak kell lennie, ha csak némileg is biztosítani akarja magát eme veszélyek ellen. Ezzel azonban korántsem akarunk mi a magárusokkal szemben a teljes bizalmatlanság szószólói lenni, hanem csak figyelmeztetni óhajtottuk a t. gazdatársakat azon bajokra, melyek abból következhetnek, ha bármely irányban hibás vagy rossz magot kapnak és vetteknek el. S ezzel kapcsolatban elővigyázatra felhívni a vetőmagvásárlásnál: mely elővigyázat részint abból áll, hogy minden megrendelt

vetőmaggal csiráztatási kísérletet kell tenni; részint pedig a lóher és luczerna arankamentességét, a famagvak valódiságának és tisztaságának megállapítását illetőleg a magkísérleti állomásokat igénybe venni. Hogy azonban ez utóbbit meg lehessen tenni, arra nézve az szükséges, hogy a vetőmagot idejekorán megrendeljük; hogy a csiráztatási kísérletet megtenni vagy a magprobákat a magkísérleti állomásokhoz beküldeni s azokat ott megvizsgáltatni a vetés előtt még elég idő legyen.

(Gy. M.)

A vetés forgásról.

A kellően alkalmazott vetés forgás-váltó rendszer, annyi előnyt nyújt, hogy a különféle növényeknek lehetőleg okszerű egymásutánjára kellő figyelmet fordítani minden törekvő gazdának első kötelessége! A vetés forgás előnyei ugyanis a következők:

1. Különféle növények váltakozásánál fogva a talajban és levegőben lévő tápanyagok nagyobb mérvű kihasználását teszi lehetővé. A mélyen gyökerező növények ezeket az altalajból hozzák fel, míg az inkább leveles növények első sorban a légkörből táplálkoznak.

2. A vetésforgás a különféle növények különféle tápszükségleténél fogva a talajban lévő trágyát egyenletesebben használja ki, úgy hogy valamely értékes növényi tápszerből haszontalan felesleg nem támad.

3. Vetés forgás mellett a különféle gyom és növényi ellenséggel könnyebben és sikeresebben lehet harcolni.

4. A vetés forgás éppen a különféle növények alkalmazásával a teljesen rosz termésektől óvja meg a gazdát.

5. A vetés forgás megkönnyíti a különleges viszonyokhoz való alkalmazkodást és a gazdát arra képesíti, hogy termékeinek áringadozását könnyebben saját előnyére használhatja ki.

6. A vetés forgás rendszerénél a munka az egész évre egyenletesebben oszlik el, mint az egyoldalú gabonatermelésnél, hol az néhány hónapra szorítkozik, előbbeninél tehát az ígás és kézi erőt is jobban és előnyösebben lehet használni.

7. A vetés forgás többnyire megengedi, hogy a gazdaságban nyert trágyaanyagok azonnal alkalmazásra jussanak, mi által a gazda hasonlóképen sok veszteségtől ment marad.

8. A vetés forgás több takarmányt állít elő, minek további következménye a házi állatok jobb takarmányozása s ennél fogva azoknak magasabb tiszta jövedelmezése.

9. A vetés forgás új miveléseknek jobb és könnyebb keresztülvitelét teszi lehetővé és egyáltalában a gazda nagyobb mérvű belátását és kiképezését előmozdítja.

A vetés forgás megállapításánál a következő pontok szemmel tartására ügyeljünk:

1. Oly növényre, mely a talajt erősen kiszívja, olyannak kell következnie, mely azt inkább kiméli.

2. Oly növény után, mely a talajt keményedett vagy gyomosodott állapotban hagyja vissza, olyant kell vetni, mely a talajt ismét meglazítja, azaz kapás növény.

3. A sekélyen és mélyen gyökerező növényeknek váltakozniuk kell, még pedig a talajerő arányában.

4. Általában véve a növények sorrendje akként legyen beosztva, a mint azok tapasztalat szerint egymásután legjobban diszlenek. —

A fiatal gyümölcsmagonczok pikirozása.

A fiatal gyümölcsmagonczok pikirozása nem egyéb, mint azoknak ideiglenes átültetése, melynek azon fontos rendeltetése van, hogy a magonczt erősítse, oldal- és hajsza-gyökereinek számát szaporítsa. A pikirozás által válik lehetővé a fiatal magonczt mielőbb azon tulajdonokkal felruházni, melyek a faiskolai kiültetésre okvetlenül szükségesek, hogy ott gyors és buja diszlést nyerjen. A hanyag és könnyelmű kertész vadonczat sohasem fogja pikirozni, mert e munka értékét és sikerét nem ismeri. Hol azonban a fiatal fának kiválóan erős és gazdag gyökér fejlesztéséről van szó, ott még a többszörös pikirozást is a legnagyobb sikerrel lehet alkalmazni; ezen gyakori átültetés főleg azon faemeknél nyújt nagy előnyt a későbbi diszlésre, melyek a karógyökér képzésre mutatnak hajlamot.

A pikirozó földnek tulajdonságai lehetőleg egyezők legyenek azokkal, melyekkel a vetőiskola bír; a célra tehát a televényes alkatrészekben gazdag, erőteljes és tápdu talaj mindenkor a legjobb lesz.

A vetésnek megfelelőleg a pikirozás időszaka is őszi és tavaszra esik. A meleg, természettől könnyebb talajnemekben a jókorvaló őszi pikirozás feltétlenül a legelőnyösebb, mert a fiatal ültöncz még elegendő alkalmat nyer arra, hogy a nagyobb téli hideg fellépte előtt meggyökeresedhessék. A pikirozó földnek lombbal, régi korhadt trágyával való befedése minden tekintetben kedvezően hat a fiatal magoncztok fejlődésére. A talaj befedésének értékét még nagyon számosan nem méltányolják eléggé s a gyakorlatban szerfelett kevesen alkalmazzák. Ősszel a takaró a fagy erőteljesebb behatolásának állja útját; tavasszal és nyáron pedig a talajt a tulságos kiszáradástól óvja meg és egyszersmind kisebb nagyobb mértékben a gáztól is menten tartja. A pikirozás munkáját ősszel akkor kezdetjük, mihelyest a magonczt hajtása befejezve van, mit a végrügy teljes kifejlődéséről lehet felismerni. A mi éghajlatunk alatt ezen állapot melyre a fa neme, az őszi nedves vagy száraz időjárás is befolyást gyakorol — október közepe táján áll be. A magoncztokat óvatosan kiássuk és fejlettség szerintszortirozzuk és hogy a gyenge gyökérzet ne legyen sokáig a külvegőnek, világosságnak kitéve, azokat azonnal faj szerint, — tehát alma, körte stb. külön beföldeljük. Az erősebb magoncztoknak a gyengébbektől való különválasztása fontos munka, melyet minden rendszerető faiskolai kertésznek melegen ajánlunk; ily beosztással a táblákban egyforma tenyészetet nyerünk és az is meg van egyuttal akadályozva, hogy az erősebbek a gyengébbeket elfojtsák.

A kiással egyidejűleg a csemetécskék meg is metszettek, a mi abban áll, hogy késsel vagy ollóval a karógyökér legvégső hegyeit és a gyengébb magoncztoknál az ághajtások végeit is levágjuk; a hajtás ezen kurtításának azonban csak ott van helye, hol a fácska törzsképződésére ez hátránnyal nem jár

A pikirozás vagy az ültető fával, vagy az ásóval kiemelt hasítékba történik. A kapa után való pikirozás nem ajánlatos,

mert nagy a veszély, hogy a fácska a talajszínen meggörbül, miután a kapával huzott barázdában a karógyökér rézsutosan fekszik. A magoncztok egymás között a sorban 8—12 centiméternyire legyenek, míg a sortávól 20—25 centiméterben állapítható meg; közelebbi ültetés azért nem ajánlatos, mert ez által a művelés, például a talajnak megkapálása lenne megnehezítve. Gyenge növéssű magoncztot a sorban valamivel szűkebbre lehet ültetni. A ki pikirozásra szolgáló földjét a száraz nyári időszak alatt jól megöntözheti, azt soha el ne mulassza, mert fáradságát és költségét bujább és erőteljesebb fejlődés fogja megjutalmazni. —

Egyszerű csirázató készülék.

Azon ismert tényről kiindulva, — írja egy gazda — hogy lyukacsos (porosus) cserépedényekben, melyeket vízzel hozunk érintkezésbe, a magvakat csiráztatni lehet, oly módon tettem az idén csiráztatási kísérletet, hogy a megvizsgálandó magot egy közönséges virágcserepáljba helyeztem, ezt ismét egy nagyobb áljba állítottam bele, mely félig vízzel volt megtöltve, s azután az egészet egy harmadik megfordítva rájuk helyezett cserépalj-jal befedtem. A készüléket a kályha mellé állítva, minden 2—3 nap friss vizet öntöttem bele s a csirázás igen szépen végbe ment. Igen fontos az, hogy a felső letakaró cserép teljesen fedje az alsókat, különben a nedvesség, mely mint könnyű pára szokott lecsapódni a magvakra, ismét azonnal kipárolog és így a magvak nem lesznek elég nedvesek. 10 cm. átmérőjű cserépaljban körülbelül 100 szemet lehet csiráztatni, akár 2—3 fajtából. Minthogy a porozitás csakis azon edénynél jön tekintetbe, a melyben a magvak vannak, a víztartó és fedő edények lehetnek bármily anyagból, azonban a virágcserepaljak könnyen kezelhető alakjuknál fogva kiválóan alkalmasak e célra. A cserépaljakat, ha már egyéb célokra használva lettek volna, a csiráztatás előtt jól meg kell tisztogatni, azaz eltávolítani róluk mindent, a mi a porusokat bedugva tartaná. (F. É.)

Aratógép-próba Gyergyó-Alfaluban.

Mac Cormik amerikai gépgyáros budapesti képviselője egy Dassy nevű marokrakó arató-gépet küldött a csikmegyei gazd. egyletnek kiprobálás végett. A kísérlet augusztus 9-én Gyergyó-Alfaluban a gazdasági iskola területén történt meg szép számú közönség előtt. Arattatott őszi buza és rozs. Az eredmény teljesen kielégítette a várakozást. A gabna helyenkint meg volt dülve, sőt itt ott a burján is akadályul szolgált, mindamellert 6 órai munka alatt 53 kalangya arattatott le 7 férfi és 8 női napszamos segédkezése mellett. Vonó erőül 2 pinzgaui ökör szolgált. A gép szerkezete egyszerű s félórai gyakorlás után minden jórávaló, értelmes munkás kezelését könnyen elsajátíthatja. A gép szabályozható a szerint a mint kisebb, vagy nagyobb kévéket óhajtunk vágatni. Hátrányául szolgál, hogy a levágott csomókban a kalászok nem maradnak szép sorrendben, mit a napszamosoknak kell egyengetni, mi sok időveszeséggel jár; továbbá, hogy dült és gajos gabonában nem igen alkalmazható. Tiszta, jól álló gabonában kitünő munkát teljesít s 10 férfi és 6 nő

napszamos segédkezése mellett naponta könnyen levág 150 kalangya gabonát. Hasonló kísérlet tétellett Csik-Szt.-Királyon is, hol szintén megfelelt a várakozásnak.

Pályázati hirdetmény.

Van szerencsém a f. érdeklődő közönséget értesíteni, hogy a június hó 20-án kiadott vinczellér-képezdei „pályázati hirdetményt” ezennel érvényen kívül helyezem s a nagyméltóságú földmívelési Ministerium augusztus hó 2-án 39,118. sz. rendelete alapján tudatom, miszerint a nagy-enyedi vinczellér-képezdén az 1886. október 1-én kezdődő tanfolyamra a következő ösztöndíjakra nyitattik pályázat:

1. Az államkincstár által rendszeresített 2 teljes ellátással egybekötött ösztöndíj.

2. Erdélyi gazdasági egylet részéről kitűzött 2 teljes ellátással egybekötött ösztöndíj.

3. Nagy-Enyed városa által kitűzött három 100 forintos ösztöndíj, mely az államkincstár által kiegészítve, az azt elnyerők szintén teljes ellátásban részesülendnek.

4. Az államkincstár által kitűzött 9 fél fizetéses ösztöndíj (egy ösztöndíj = 70 forint), melyet ha az elnyerők 70 forinttal pótolnak, az intézetben teljes ellátást nyerhetnek. Bent lakást, ágyat és ágyneműt azonban miudanyian ingyen nyernek.

Felvételi kellékek:

1. Tizenhat évet betöltött életkort igazoló keresztlevél.

2. Erős, egészséges, munkabíró testalkat és védhímlővel beoltásról tanuskodó orvosi bizonyítvány.

3. Legalább 4 elemi osztály sikeres végzését igazoló iskolai bizonyítvány.

4. Születési hely, előjárói által kiállított erkölcsi bizonyítvány.

5. Szülők vagy gyámok beleegyezése, illetve ama kötelező nyilatkozata, melynekben a felvett növendék az intézetet 3 év eltelté előtt csak az intézet felügyelő bizottsága és az igazgatósága beleegyezésével hagyhatja el.

6. Jelzett bizonyítványokkal felszerelt folyamodványok legkésőbb szeptember hó 10-ig a nagy-enyedi m. kir. vinczellér-képezde igazgatóságához intézendők, honnét fel, vagy esetleg fel nem vételükről rövid idő alatt értesítettetni fognak.

7. Az ösztöndíjak kiosztásánál, a képezdében már több évet töltött jó magaviseletű növendékek, katonai kötelezettségnek eleget tett, vagy attól mentek, magasabb képzettségűeknek s végül kádármesterséget tanultaknak előny adatik.

A vinczellér-képezdének tulajdonképeni célja és feladata a kis szőlőbirtokosok fiainak tanítása és nevelése volna, mely üdvös cél azonban sajnos eddigelé még nem éretett el, a mennyiben épen a kiknek leginkább szükségük volna rá a kis szőlős birtokosok fiai legtrikább lépnek ezen intézetekbe. Miután én ezen haladásukra gátlólag ható sajnos körülmények okát nagyrészt a kiképzetés hosszú idejében vélem feltalálhatni; azért is célszerűnek láttam az enyedi képezde tantervét aként szervezni, hogy a szaktantárgyakat, illetve a gyümölcsstermelést, szőlőmívelést és borászatot bárki is egy tanév,

lefolysa alatt hallgathassa. Ennélfogva az intézetbe ugynevezett rendkívüli tanulók is vétetnek fel, kik a tanórákon, gyakorlati okmutatások és munkákban mint a rendes tanulók részvenni kötelesek, bizonyítványt azonban csak az intézet körében töltött időről és kifejtett szorgalmukról nyernek.

A rendkívüli tanulók lakás, élelmezés és egyéb szükségleteikről maguk tartoznak gondoskodni, hely esetén az intézetben ingyen lakást, ellátást pedig az intézeti élelmezőnél havi 14 frtért nyerhetnek. A közérdek szempontjából a Tek. lap-szerkesztő urak ezen pályázat közzétételére kéretnek.

Kelt Nagy-Enyeden, 1886. augusztus hó 13-án.

A m. kir. vinczellér-képezde igazgatóságától.

Pályázati hirdetmény.

A tarczali m. kir. vinczellér-képezde igazgatósága által f. évi július hó 6-án kelt s kihirdetett pályázat a nagyméltóságú földmívelési ipar- és kereskedelemügyi m. kir. Ministeriumnak f. évi 39118. szám alatt kelt rendelete folytán ezennel visszavonatik s következőleg módosittatik:

A tarczali m. kir. vinczellér-képezdében 1886. évi október hó 15-én kezdődő új tanfolyamra 2 egészen állami költségű és 5 fél államköltségű tanuló felvételére pályázat nyitattik.

A két államköltségű tanuló ellátási költségeit egészben az állam fedezi, miért is ezen helyekre csakis teljesen vagyon-talan szegénysorsú tanulók pályázhatnak.

Az 5 fél államköltségű tanuló ellátási költségeit fele részben az állam fedezi, fele részben pedig a felvett tanuló tartozik viselni.

Egész évre 72 frt 50 kr. félévi előleges részletekben az intézet pénztárába befizetni, mely összegért az intézettől élelmezést, lakást, fűtést, világítást, ruhamosást, gyógykezelést és oktatást nyer. —

Az állami költségű helyek betöltésén felül saját költségű növendékek is vétetnek fel, kik az előző pontban előírt teljes ellátásért összeesen 145 frtot tartoznak évenként előleges félévi részletekben az intézet pénztárába befizetni.

A szükséges ruházatról valamint írószerekről a felvett tanulók általában maguk gondoskodnak.

Felvételi kellékek:

1. A 16 évet betöltött életkort igazoló anyakönyvi kivonat.

2. Erős és egészséges testalkat, valamint a védhímlővel beoltást igazoló orvosi bizonyítvány. —

3. Az elemi iskolák sikeres bevégezését igazoló iskolai bizonyítvány.

4. A községi előjáróság által kiállított szegénységi bizonyítvány.

5. A községi előjáróság által kiállított erkölcsi bizonyítvány.

6. A szülők vagy gyámok írásbeli nyilatkozata, hogy a fent említett ellátási költségeket pontosan és előre fizetik, s az illető tanuló az intézetet a tanfolyam befejezése előtt el nem hagyja.

A fent elősorolt s kellőleg bélyegzett okmányokkal felszerelt kérvények folyó évi szeptember hó 1-éig az intézet igazgatóságához nyújtandók be, honnét a fel. vagy nem vételről az illetők szeptember hó 15-éig értesítetnek.

A tarczali magy. kir. vinczellér-képezde igazatósága.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetések.

A magyar gazdatisztek és erdészek segélyegyesülete

ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérlő uraknak állás-közvetítő-osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások díjmentesek. Ügyvezetői iroda: Budapest, üllői-út köztelek 25. szám alatt.

Krocsák G. Emil,
e. ügyvezető.

(17—24.)

(1.)

e. ügyvezető.

ELADÓ TINÓK.

A fogarasi kir. állami ménésbirtokon
90 drb. negyedfü (3 1/4 éves)
és 120 drb. harmadfü (2 1/4 éves)
tinó eladó.

Venni szándékozók akár személyesen, akár levélben a ménésbirtok igazgatóságánál Fogarason (Erdély) jelentkezhetnek.

Vasuton érkező vevők a homorodi állomáson szállnak ki, honnan az igazgatóságnál előlegesen bejelentendő napon uradalmi fogaton szállítatnak a tinók tartozkodási helyére, hol azok megsejmelhetők, s esetleg a vétel végérvényesíthető.

FOGARASI M. K. ÁLLAD.
MÉNÉS URADALOM IGAZGATÓSÁGA.

17.

(2—6)

PIACZI ÁRAK.

A h e t i v á s á r		Gabona mérték	tisztá buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	török-buza	100 kilo		1 köb-meter tűzifa	1 kilo marhahús	
h e l y e	napja								széna	szalma			
k r a j e z á r o k b a n													
Budapest	augusztus	31	metermázsa	865	—	670	780	640	635	—	—	—	
Brassó	augusztus	27	hektoliter	570	340	320	280	220	420	220	170	240	36
Deés	augusztus	31	"	580	460	340	—	200	350	420	140	320	28
Fogarasi	augusztus	27	"	580	500	300	—	180	480	400	200	210	28
Gyula-Fehérvár	augusztus	28	"	550	425	350	—	200	440	250	200	260	36
Kézdi-Vásárhely	augusztus	26	"	520	320	260	200	200	460	250	90	230	28
Kolozsvár	augusztus	26	metermázsa	760	—	520	—	460	570	400	250	300	38
Maros-Vásárhely*	augusztus	26	metermázsa	715	595	455	400	440	507	230	180	280	36
Nagy-Szeben	augusztus	27	hektoliter	540	420	330	320	195	440	130	100	350	36—40
Nagy-Várad	augusztus	31	"	546	444	384	330	212	450	320	160	350	44
Sepsi-Szent-György	augusztus	30	"	540	500	360	280	170	440	300	125	125	28
Szász-Régen	augusztus	26	"	525	450	275	225	185	380	300	220	260	32
Torda	augusztus	28	"	500	325	325	300	150	450	300	30	250	32